

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitltéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az üdvösség forrása.

Rég tudtuk és hittük mi azt, hogy a hazai oláhság vezetői nem a saját szakállukra dolgoznak hanem közvetítői, és ugyiszlva kormányossai érdeküknek a melyeknek az áll érdekükben rognak Magyarországon mentől több zart és békétlenséget idéznek fel.

Hogy bizonyos bécsi körök erősen rokonszenveznek a dákooláh izgatók és agitátorokkal azt már nem is kell bizonyítani, annyira nyíltan támogatják az agitátorok akna munkáját.

Nem csak erkölcsi bátorítás az a miben ama bizonyos bécsi körök részletetik az oláh népvezetőket, hanem az anyagi támogatástól sem riadnak vissza, ha látják, hogy más eszköz nem vezet célhoz vagy is, ha más-kép nem megy a dolog.

Azt ugyan állandóan tagadják ezek az urak, hogy ők ilyes eszközöket is kapnak — Bécsből ánde a ki ismeri a helyzetet az nagyon jól tudhatja, hogy az oláh agitátorok nem csakért dolgoznak hanem — pénzért. A szerint szolgálják a „szent ügyet” a milyen a fizetség,

Nem kell azt hinni, hogy a szeut ügy szolgálata a czél, hanem a liga és bizonyos bécsi körök megpumpolása.

A szent ügy érdekében pedig a szerint buzgolkodnak a hogy a kasz-sza ereszt.

„Minket oláhokat senki fia (ez Hieronymire szól) el nem ámit. Minden tett, melyet látunk még jobban kényszerít bennünket, hogy olyan tényezőkre gondoljunk, a kik nem állanak harcban, de fölötté állanak (?) a harcnak. Mi Bécsre gondolunk. Természetes, hogy csak Bécs (?) lehet az a forum, a hol a nekünk ígért, vagy nekünk szánt reformok motivuma keresendő.”

Ezek a gyöngysorok foglaltatnak a „Tribuna” legújabb cikkelyében.

Tehát a hazai oláhság csak Bécs-re gondolhat.

Bécs az üdvösség forrása, melyből a hazai oláhság vágyai táplálkozhatnak.

Bécs az a forrás, a melyből az oláhság vezetői saját erszéneyeiket táplálhatják.

Csak Bécs az a forma, a hol az oláhságnak ígért vagy nekik szánt reformok motivumai (?) keresendők,

Szerencsés Ausztria! Neki van egy fővárosa, a mely nem kevesebb jótémény az emberiségre, mint az, hogy a Magyarországon élő oláhság a maga üdvösségének a forrásául tekintse.

Boldog Bécs, hogy immár csak ő az a forum, a hol a Magyarországon élő oláhság a nekik megígért vagy nekik szánt reformok motivumait (hát ez mi?) keresheti.

Már most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy tulajdonképen ki az, vagy kikből áll az a forum, hol a hazai oláhság a nekik ígért reformok motivumait keresi?

Kíváncsiak vagyunk továbbá arra, hogy ki ígért Magyarországon az oláhságnak olyan reformokat, a melyeket csak Bécs adhat meg.

És ha már a reformok motivumainak kutatásán fáradoznak az oláhság vándorapostolai, ugyan miért nem állanak meg Bécsig?

Miért nem tartanak egy olyan közbeeső állomást, a hol talán ígéretet tettek nekik bizonyos reformok iránt?

Hát egyszerűen azért, mert az oláhság utja Bécsbe nem Budapesten átv vezet.

És továbbá meg azért, mert Bukarestől Bécsig nincs olyan érdekűk, a melynek pénze legyen politikai szélhámoskodásra.

Bécsben politikai kalandor és tőkepénzes olyan bőven van, mint sehol

a kontinensen, hát mi egy cseppet sem csodálkozunk, ha az oláh agitátorok épen csak Bécsben keresik és találják fel az üdvösség forrását.

Mert tudni kell, hogy ezeknek az uraknak az az üdvösség forrása, a melyből a meggazdagodás vágya kielégítést nyerhet.

És mert a szent ügy érdekében csak úgy érdemes küzdeni, ha a fáradság árát megkapják, igen természetes, hogy rájuk nézve csak Bécs az üdvösség forrása, mert ott vannak a reformok motivumai olyan alakban hogy mindjárt pénzzé is tehetik.

Boldog Bécs, hogy ilyen szerepet játszhatnak az oláh politikai kalandorok által scenirozott politikai színjátékban.

Politikai hir.

Jósika Sámuel báró. Az egyházpolitikai vitáknál a belügyminiszterium volt második államtitkára — mint a „M. g.” írja, egy kissé nem tudta, hogy mit csináljon magával. Hagyja-e meg magát az államtitkárságban és szavazza meg a polgári házasságot, vagy szavazzon-e nemmel és maradjon meg az erdélyi katolikus státus elnöki állásában? Ingadozása közben először egy oldalra esett: leköszönt államtitkárságáról, hogy a javaslat ellen szavazzasson, aztán meg a másikra: megszavazta mássodizben a javaslatot és mégis megmaradt a katolikus státusban ezek után azonban nem akartak tovább elviselni elnökségét és Lőnhart erdélyi püspökön kívül is minden oldalról legérthetőbb biztatták a szíves leköszönésre. — Most azonban a báró ur pozíciójában bizonyos megerősödéshez jutott Hieronymi erdélyi utja folytán. A báró ur ugyanis Hieronymi miniszter kocsiján végig utazta a miniszter egész erdélyi oláhfogó útját s ennek fejében Hieronymi közbenjárta Lőnhart püspöknel, hogy ne bántaná tovább a Jósika elnökségét. A püspök ezt állítólag meg is ígerte, úgy, hogy most már püspöklik támogatása nélkül lesznek kénytelenek az erdélyi kath. státus hívei a báró urat szeretett elnöki székéből kissegiteni.

Egyveleg.

Anarchista világ.

Milano jul. 28.

A Corrieri della Sera közlése szerint az olasz rendőrség számos anarchistát deportál Braziliába; az olasz-brazíliai kivándorlási társaság ma 75 anarchistát szállított el a Humbert királyi gőzösön, a kiknek a turini questura szabó átmenetelt biztosított. Holnap a Charles Martell nevű gőzös ötven genouai anarchistát deportál. Egy veszélyes anarchista Robertit, a kivándorlási társaság ügynökét hajóraléptekor késszurással meg akarta ölni.

Emin pasa gyilkosai.

Brüsszel, jul. 28.

Kongóból érkezett legújabb táviratok szerint báró Dhanis őrnagy bejelentette, hogy visszatért Európába. Jelentést tesz továbbá Wortas hadnagy haláláról, a kinek hősi bátorságáról magasztalólag emlékezik meg. — Dhanis őrnagy csapatok elfogták Emin basa gyilkosait, a kiket hadi törvényszék elé állítottak és elítéltek. Elfogták Hadister gyilkosait is, a kik részesek Emin basa meggyilkolásában is.

A Panamino vádlottjai felmentve.

Róma, jul. 28

A Banka Romana perben ma hirdették ki az ítéletet. Az összes vádlottakat felmentették. A nagyszámú hallgatóság az ítéletet élénk helyesléssel fogadta. Az ítélet felolvasása után az elnök elrendelte, hogy valamennyi vádlott szabadlábra helyeztessék. A vádlottak jelenlévő barátai által üdvözlve a közönség tetszésnyilatkozatai közt távoztak a teremből. Tanlongs lakására tért vissza, hol számosan üdvözölték.

A szerb kormányválság.

Belgrád, július 27.

Azzal a külföldi sajtóban minduntalan felmerülő hírrel szemben, mintha Szerbiában kormányválság volna, illetékes helyről azt állítják, hogy ezeknek a híreknek következetes terjesztése öpénsséggel nem szerez azoknak nagyobb hitelt és mindenféle, a kormányválságról szóló híresztelések teljesen alaptalanok és légből kapottak.

Sztambulov lemondása.

Berlin, jul. 28.

Egy berlini lap tudósítója előtt Sztambulov kijelentette, hogy kényszerből mondott le, hogy mik voltak az okok, ezeket a a fejedelem iránti tekintetből nem akarta nyilvánosságra, — hoozni, — de a lemondásának okairól terjesztett különböző kombinációk erre előbb-utóbb kényszerítik. Bulgária belpolitikáját most a csöcselék uralja a külpolitikában pedig ostobaságokat és megfontatlanságokat követnek el. A hármasszövetség védelme nélkül Bulgária fenn nem állhat. — Az Oroszországgal való barátság veszt hozó a bolgár nemzetre és megingatja a hitet az ország jövőjében. O thon marad Bulgáriában, mert reméli nem sokára szükség lesz rá. A dinasztikus kérdéssről nagyon tartózkodólag nyilatkozott; sok hiye van Bulgáriában Battenberg herceg fiának, de dinasztia-változást egy jó bolgár hazafi sem kívánhat.

Anarkisták ellen.

Páris, július 28.

A szenátusban Trarient előterjeszti az anarchista törvényről szóló jelentését. Elhatározták, hogy azonnal hozzá fognak a tárgyaláshoz.

Floquet ellenzi a javaslatot, mely Franciaország alaptörvényeinek ellentmond és veszélyesebb mint a legtöbb hozott svájci törvény, minthogy különösen a vélemény- és sajtóvétségeket bünteti.

Floquet rosszullette következtében nem fejezhette be beszédét.

Beaumaier szintén ellenzi a javaslatot és szemére hányja a kormányynak, hogy megsemmisítette a tekintélyét, a mennyiben a forradalmárokat nagy kedvezményekben részesítette.

Dupuy miniszterelnök azt válaszolja, hogy a kormány erélye a köztársaság megszilárdítását célozza. Mig mi kormányon vagyunk — így szolt a miniszterelnök — meg akarjuk akadályozni, hogy a köztársaság egybeolvadjon bizonyos doktrínákkal, melyek alatt a Caesar vehető észre. Két szót akarunk a demokráciának kiadni: erély és szabadság!

A szenátus ezután az anarchistákra vonatkozó törvényjavaslat egyes cikkait rövid vita után elfogadta.

Verninac védelmezte a törvény tartalmának megszorítására vonatkozó módosítványt, de a ház azt 198 szavazattal 65 ellenében elvetette.

Chesnelong több jobbparti szenátor nevében kijelentette, hogy ők elítélik ugyan az anarchistákat, de nem szavazzák meg a törvényjavaslatot, mert szabálytalannak tartják azt.

Erre a ház a törvényjavaslatot 205 szavazattal 34 ellenében teljes egészében elfogadta.

Háboru Khinában.

Az első csatározások.

Köln, jul. 28,

A Kölnische Zeitung londoni hire szerint oda a Peninsular Oriental Steamship Compagny Shanghaiól azt az értesítést küldötte, hogy Kína és Japán között a hadüzenet megtörtént s az ellenségeskedések már javában folynak. Kórea és Japán között a kábelösszeköttetés megszakadt. Ugyancsak a Kölnische Zeitungnak Pétervárról azt jelentik, hogy a kórei határon levő orosz csapatok a kínai és japáni csapatok mellett számba sem jöhetnek, a csapatok erősítése pedig néhány hónap előtt nem igen történhetnék meg. A kórei kérdés akkuttá választ az orosz kormány csak néhány év múlva várta s ez magyarázza tartózkodó magatartását.

Kína csatavesztése.

London, jul. 28.

A japáni követség éppen most kapott táviratot Tokióból, a mely azt jelenti, hogy három japáni hajó Round Island mellett a kínai hajóhadnak egy részével találkozott; a kínai hajók provokáltak a japániakat, mire aztán komoly ütközet fejlődött. A japániak elfogtak egy kínai hadihajót, egy másik hajót pedig, mely katonákat szállított, elsüllyesztettek. Egy kínai hadihajó a kínai partok felé, egy kínai torpedó-naszád pedig Kórea felé menekült. A japáni hajók semmi kárt sem szenvedtek. Azt a hirt is megerősítik, hogy a japániak a kórei királyt elfogták; igen illedelmesen bánnak vele, de nem bocsátják szabadon, míg garanciát nem nyújt, hogy a japániak érdekeit meg fogja óvni. A

király fogsága nagyon megnehezíti a kórei kérdés békés megoldását.

Londonban ma Roseberry lord elnöklése alatt több óra hosszáig tartó minisztertanács volt, mely a kórei kérdéssel foglalkozott. A minisztertanács fontos határozatokat hozott, így azt is, hogy még három hadihajót küld Kóreaába.

A Kemény-család kincsei.

Negyedmilliomos hamisítás.

Nem régebben volt szó arról a furfangos csalásról melyet egy Simon András nevű ember eszelt volna ki, hogy gróf Kun Kocsárdot, az EMKE diszelnökét, az egyesület bökézi mecenását 250.000 frttal megkárosítsa.

Simon András egy pár ügyvédnél járt, hogy vállalják el az ügyet, de egy sem akarta tőle elvállalni.

Dr. Muntean Aurél szászvárosi ügyvéd vállalkozott végre a pör vitelére, a kiegyéb-ként a memorandum-pör tárgyalása idején arra is vállalkozott, hogy lelkesen tüntessen a magyarság ellen és az oláhok mellett. Azok közül az oláh ügyvédek közül való, kik a nagyszebeni „Albina” pénzintézet hálózatainak vonalán helyezkednek le Erdély valamennyi oly városában, a hol az Albinának fiúkai vannak. A pénz hatalma és a minden áron való meggazdagodás vágya uralkodik fölöttük s a nemzetiségi agentúra egyet jelent náluk az ügyvédi irodával. Muntean irodája kétes hírű pörökkel van tele s találkozóhelyül szolgál a Szászváros melletti oláhok vezetőinek.

Erre az emberre bizta Simon András a pörét, a ki ezzel nemcsak gróf Kun Kocsárdot akarta megkárosítani, de ártani akart az EMKE-nek is mert hiszen az EMKE öröklő majd a hazafias főur vagyonát.

Csak hogy ez a pör egy bűnpörnek lett az okozója, annak, a melyet a dévai büntető törvényszék indított Simon ellen.

A vizsgálatnak mai stádiumában is csaknem bizonyosnak látszik, hogy az okirat, mellyel dr. Muntean fellépett, primitív hamisítvány s miatta a botrány kedvéért föllépő „advocatu” ur is csak restelkedhetik, ha ugyan bele nem török bicskájá. Simon az írással mint említettük, több ügyvédnél járt, de ezek elutasították. Nem úgy Muntean, ki megjelent gróf Kun Kocsárd algyógyi kastélyában s ott oly viselkedést tanusított, hogy a 92 éves főur e miatt felháborodva súlyos beteg lett.

A hamisítottnak mondott írás 1821-ből való mikor a gróf csak 17 éves, tehát kiskoru volt. A tartalma szerint gróf Kun Kocsárd tutorává vállalkozott volna Simon Andrásnak, kinek anyja mosónő volt a báró Kemény Simon csombordi birtokán. Itt a gyermek Simon játékközben a Kemények elásott ősi kincsére bukkant volna, a miért számára 5000 aranyat deponáltak s ez lenne amaz alap, mi maig közl egy negyedmillióra szaporodott.

Ezzel szemben senkisé nem tud arról, hogy a Kemény bárók Csombordon valaha kincsere akadtak, Kun Kocsárd grófnak pedig Simonékkal soha semmi dolga sem volt. A hamisítás oly kezdetleges, hogy a gyermek is felismeri. A gróf aláírása friss tintával van írva, s egy másik aláírásról az ablakon másolva, de oly reszkető vonásokkal, hogy a 92 éves főurnak is határozottabb a kézirása.

A családí pecsét, egy összetört pecsétvász-darab és Szászváros olajos bélyegző pecsétje, közönséges ecsettel van festve. Ezt Sándor József, az Emke alelnöke, ki a gróf, illetőleg az egyesület nevében dr. Munteannál járt, első pillanatra konstataálta és erre tették meg a följelentést a dévai törvényszék-nél család, zsarolás és okirathamisítás címén Simon ellen.

A bűnpörben Solyom-Fekete Ferencz elnök rögtön megtette a szükséges intézkedéseket és ma már Pap Dezső vizsgálóbíró erőlyesen folytatja a vizsgálatot. Simon András az eddig összegyűlt bizonyítékok alapján már le is tartóztatták. Az „Emke”-t illetőleg a gróft Haller Rezső, a kolozsvári ügyvédi kamara elnöke és Deák Albert ügyvédek képviselik a bűnpörben, melylyel a kolozsvári királyi törvényszék legközelebb fog foglalkozni.

„Az erdélyi siker.”

A belügyi államtitkári állások betöltése írja a „H-k” nem szűnik meg nehéz gondját képezni a kormányynak. Nemcsak a belügyminiszterium, hanem az összkormány tanakodik e kérdés megoldásán, a melynek akadályai a helyett, hogy csökkennének, csak szaporodnak.

Legújban a belügyminiszter erdélyi utja komplikálta e téren a helyzetet. A szabadelvű párt iránytadó körei értesüléseink szerint egyáltalán nincsenek megelégedve a belügyminiszter erdélyi sikereivel.

A mit üneplésben a hivatalos személyiségektől a miniszter kapott, azt a párt nem hajlandó a miniszternek átengedni, azt állítván, hogy a tizenkilencz esztendői szabadelvű párti uralomnak szolt a tüntetés, de a visszautasítást az oláhok részéről az odium teljességével ráhárítják Hieronymi Károly belügyminiszterre.

A szabadelvű pártban amugy sem népszerű belügyminiszternek most már még nehezebb az államtitkár keresés, mert a szabadelvű párt oszloposabb tagjai közül senki sem akarja sorsát hozzáköttni, a főispáni karból kiszemeltek pedig úgy gondolkoznak, hogy könnyebben kiállják a várható válságot a főispáni méltóságban, mint az államtitkári hivatalban.

Hogy milyen élesen elítélik a szabadelvű pártban a belügyminiszter erdélyi szereplését, azt illusztrálja a vezér-motivum, melyet Hieronymival szemben a pártban már hangszerelnek.

Meg akarják kérdezni a minisztertől, hogy minő eljárásnak tartaná a francia kormány részéről, ha Dupuy szemleura indulna Páris külvárosaiban, várván az anarchisták küldöttségeit s interviuoltatná magát az anarchista lapok munkatársaival.

Ez a furcsa kérdés már formulázva van a szabadelvű pártban, a hol igen ügyes taktikával az oláh kérdésben Busbach és társai első sorban Kálnoky közös külügyminisztert vonják kérdőre, hogy a felelősség terhet annak konzekvenciáival Hieronymira háríthassák.

A mártírok Budapestén és Váczt.

Mint már írtuk; pénteken este elindította a kolozsvári ügyészség a Memorandum-pör néhány elíteltjét és pedig Kolozsvárról Vácza Barbu Patriceiust, Patitia Rubint és Domide Gerasimot, Nagyszebenből pedig Krista Miklóst, Komsa Demetert, Románt és Bradicsánt. Vácza jön Mihályi Tiivadar és Papp György is.

Az elítéltek Vácza feleségestül, gyermekestül indultak. Egy-egy elíteltet három-négy családtag kísért.

A társaság szombaton reggel érkezett meg Budapestre, s a nyugati pályaudvar étköző termében várta meg a Vác felé menő vonat indulását. Az elítéltek kísérei egy nagy asztal mellett foglaltak helyet s jóízűen falatoztak. A teremben egy csendőrtiszthelyettes és négy altiszt ügyelt az elítéltekre. Ez az őrség Kolozsvártól kezdve kísérte őket.

Az egész társaság lehetőleg feltűnően viselkedett a pályaudvarban, s így pár perc múlva nagy közönség nézte a fogházba menő oláh agitátorokat, a kik nagy örömmel ragadtak meg minden alkalmat, hogy nyilatkozhassanak. Fennhangon hirdették ismeretes elveiket, s minden egyes elítelt igyekezett egy-egy politikai enuneciációt tenni. Végre engedtek, s a csendőrtiszthelyettes felszólítására valamennyien elhelyezkedtek egy másodosztályu kocsiban. Senki sem bucsuzott tőlük, s az egyik oláh fájdalmasan emlegette, hogy milyen más volt a nagyszebeni kongresszus után az elutasás.

Váczt, a hol a közönség nagyon megsokta a rab-transzportokat, a foglyok kiszállása nem keltett nagyobb feltűnést. A csendőrs társaság észrevétlenül közeledett a fogházhoz, a melynek kapujánál az asszonyok elbucsztak férjeiktől; az elítéltek mögött bezárult a kapu, s az asszonyok visszatértek a vasúthoz.

Oláh-szász ölelkezés.

Budapest, júl. 29.

A szászországi tornász-egyesületek Drezdában összejövetelük tagjai elhatározták, hogy ebben a rekkenő nyári melegben végig utazzák Magyarországot, elmennek Brassóba, de egy távirat szerint nem a szász testvériség hanem az „elnyomott” oláhok iránt érzett rokonszenyük dokumentálására.

A tornászok ezzel bebizonyítják, hogy érdeklődnek nemcsak a magassabb gimnasztikai a súlyemelés, egyenugrás, vívás, és boksolás és egyéb akrobatái művészet iránt, de nem feledkeznek meg egy hazájuktól jó távol eső ország belpolitikájáról sem. Ámbár jól teszik, ha megnézik az erdélyi oláhokat, legalább személyesen meggyőződnek a liga embereinek hazugságairól s leleplezik a legkeletesebb Brassó vidékén győződhettek meg arról, a hol tejben-vajban fürödnek az oláhok.

A szászországi tornászok magyarországi útjáról a Mohácsról a következő táviratot vették:

„Több szászországi tornász-egyesület hetven tagja, számos tag nejével együtt Drezdából, a hol össze gyűltek, ma reggel kilenc órákor a Duna-gőzhajózási társaság Albrecht gőzcsónakjára érkeztek. Egy óráig tartózkodtak Mohácson. Innen Belgrádba utaznak, melynek megtekintése után elmennek Nagy-Szebenbe és Brassóba, a hol több oláh és szász egyesület meghívására több napig fognak tartózkodni. A szászországi tornász-egyesületek képviselőinek Nagy-Szebenbe való utazása az oláhok iránt érzett rokonszenyük dokumentálása.”

Az „elnyomott” nemzetiséggel oly melegen rokonszenvező szászországiak sokkal jobban tennék, ha elmennek porosz Lengyelországba, 1. mert ott hidegebb a klíma, 2. mert ott igazán alkalmuk van megfigyelni, hogy tenni egy elnyomott nemzetiségen. Ámbátor mi így is szívesen mondunk nekik Isten hoztat.

A drezdai tornászok, a kik az oláh ölelkezésre készülnek, tegnap érkeztek Budapestre. A társaságot Ritz Lajos drezdai igazgató, dr. Wittmann elnök, Zettler és Wels igazgatók vezetik. A boroszlói német tornász-egyesületek jönnének. Az érkezéseket a magyar tornászok nevében a pályaudvaron dr. Vécsey István, a nemzeti torna-egyesület elnöke fogadta küldöttség élén, mert a magyar ember akkor is vendégszerető, ha vendége nem a legjobb szándékkal közelít hozzá.

A fagadtak után a társaság a nemzeti tornacsarnokban gyűlt egybe és megtekintették a felszerelést, mely tökéletesen elragadta a német vendégeket. Itt úgy látszik, a derék vendégek egészen mást tapasztaltak, mint a mit a külföldi izgatók a magyarokról elmondottak nekik, mert őszinte dicsőréssel adóztak a magyar fővárosnak, a magyar kultúrának és vendégszeretnek. Ez a lelkesedés csak emelkedett, midőn a nap folyamán megtekintették Budapest nevezetességeit. Különösen Feszty Árpád körképe kötötte le figyelmüket: A Margit-szigetről az elragadtatás hangján szóltak.

A vendégek a budai tornászok meghívására délután Budára rándultak át, a hol a lawn tenispályát is bemutatják nekik. Uzon után cigány is került s a banda hangjai mellett a német vendégek is belemertültek a lawn-tennis játékba s ez addig tartott, míg elérkezett az estohatár. A vendégek kocsiakra ültek, áthajtottak Pestre és szívélyes bűcsű után elhagyták a fővárost.

Remélhető, hogy a derék német vendégek már budapesti időzésük alatt arra a tapasztalatra jutnak, hogy a magyarok még sem olyan „hordák”, minőeknek azok az oláhok

kívánják föltüntetni, a kikkel ők Erdélyben ölelkezni akarnak.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, júl. 30.

— **A lövétei tüzérszolgálat** járára dr. Engel Gábor, Böckel Károly ivén 1 főt adományozott. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Gyászhir.** Ifj. dr. Szász Károly orsz. képviselő sulyos és fájdalmas csapás érte. Szép, fiatal neje szül. Léczfalvi Vajda Ilona tegnap meghalt. A fiatal asszonyt gyermekszülésből eredő baj vitte kora sírjába. 11 nappal előbb ikreket szült, kik halva jöttek a világra s tín éppen ennél a körülménynél fogva újszülött anyának akkora kinszenvedéseket kelle kiállani, hogy győne szervezte nem bírta ki s így 11 napi sulyos betegség után övének önfeláldozó ápolása dacára is, tegnap kinszenvedett. Ifj. Szász Károlyné leánya volt néhai Vajda Simonnak, a m. vásárhelyi kir. táblai bírónak, de szülői elhalván korán árvaságra jutott. Gáspár János és Mentovich család vette ápolás alá a kis Ilonát és nevelték szeretettel. Hat évvel előbb vett feleségül ifj. Szász K. képviselő a kivel haláláig a legboldogabb családi életet élte. Temetése holnap lesz a Rákóczi-hegyi villából (Sánczalja-utca 106 sz.) A temetési szertartást id. Szász Károly ref. püspök és Szász Gerő esperes végzik. A gyászimat Szász Károly püspök, a gyászbeszédet pedig Szász Gerő tartják. Legyen csendes pihenése a korán elhunyt fiatal asszonynak. A család, haláláról a következő gyászjelentést adta ki:

Ifj. Szász Károly dr. országos képviselő, a maga, édes atyja Szász Domokos ref. püspök és édes anyja szül. Nagy Ilka; sógorai: dr. Vajda Dániel járási orvos, Vajda Lajos cs. és kir. százados; továbbá a Vajda, Szász, Mentovich, Gáspár, Benkő és Bodor családok nevében mélyen lesújtva jelenti, hogy szeretett hitvese, az illetőnek menyje, testvére, sógorasszonya, huga, rokona, ifj. dr. Szász Károlyné született Léczfalvi Vajda Ilona, életének 32-ik, boldog házasságának 6-ik évében folyó hó 29-én elhunyt. Midőn életet vala adandó: holt gyermekeit a halálba követte. Siratják őt keserű siralommal, Kinszenvedett tetemei f. hó 31-én d. u. 4 órákor fognak — ev. ref. szertartás szerint — a Rákóczi-hegyi (Sánczalja-utca 106. sz.) villából, a helyi köztemetőbe eltemettetni. Kolozsvár, 1894. július 29.

— **A kolozsvári pénzügyigazgatóságnál** az igazgatói állást már közelről betöltött. E kiválóan fontos állásra, mint halljuk, Fekete Benő, a mostani pénzügyigazgatói helyettes fog kinevezetni. Örövendik a szerencsés választásnak, mert Fekete Benő nemcsak egy kiválóan szakképzett férfiú e téren, de népszerű tisztviselő is, a kinek nyílt modora és szeretetreméltó egyénisége egy tisztviselő, mint a vele érintkező közönség körében a legkedvezőbb benyomást keltette.

— **Vasárnap.** A kellemes nyári vasárnapok rendesen élénknek teszik mindenkor Kolozsvár környékét és mindazon helyeket, a hol valamelyes képpen szórakozni lehet. Ilyen élénk nap volt a tegnapi is. A közönség nagy számban vonult ki a zöldbe. A sétátér délután nagy sokaság hullámozott. A közúti vasutat szintén ostromolták. A kocsi-

délután zsufolya voltak helybeli kójutakok.

— **Zivatar.** A hosszas rekkenő meleg után szombaton erős zápor eső szakadt e az erdélyi-részek több pontján. A vihar nagy széllal járt, a mi többfelé jelentékeny károkat okozott. Itt-ott a záporral jég is esett, a mi a gazdasági növények leveleit rongálta és hasogatta össze. A jég különösen Segesvár környékén okozott jelentékenyebb károkat a kukorica földeken. Az erős szél több helyen házfedeleket döntött le és fákát tört ki. Kolozsvár határán és környékén is kárt okozott a szél, a mennyiben össze-vissza kuszálta és tördélte a növényzetet. A sétátérten egy óriási fát tört le a zivatart.

— **Jég.** Szombaton este hat és hét óra között, a Kolozsvár közelében levő Felek község határán és magában a községben is iszonyú jégvihar dühöngött. Körülbelül egy negyed óráig tartott a jég hullás, és az a nélkül is szegény község lakói csaknem koldussá. Dió és galambtojás nagyságu jégdarabok hulltak felhőszakadással, s a még aratatlant gabonát egészen tönkretették. Felek határa ugyanis mindenütt olyan északos, hogy az aratásnak még eddig nem lehetett neki fogni, s most ezen a héten kezdetek volna hozzá. Most azonban már nincs mit aratni. A buza, rozs, árpa és zab földeket egészen letarolta a jég. Még azon az alig néhány földön is, a hol a gabona keresztékben állott, minden termés tönkre van téve, mert a jégviharral járó nagy szélvész szétszórta a kéréket, az érett magot pedig a jég kiverte a kalászfekéből. Ezenkívül a kukorica, vetyemény és gyümölcstermés is meg van semmisítve, még a falu közt levő kertekben is. A kár irtóztató sok, s az egész község nagy nyomornak néz elébe, mert biztosítva semmi sem volt.

— **A reklamálás.** A hírhedt agitátor Lukács László, szereti a reklamot. Megölné a feledékenység és kétségbe esnék, ha valahogy lekerülne a napirendről. A memorandum pör alkalmával is mindig csinált és mindig kitalált valami olyant a mi által kiváltott társai közül. A teremben poselt és nagy mondásaival kaczerkodott a karzat oláh hölgyeivel. Az utcán szónokolt és és báványoztatta magát a paraszt oláhokkal. stb. Most pedig, dacára, hogy elfogatási parancs volt ellene kiadva, — egyideig bujkált és álhíreket terjesztett maga felől. Még azt is beszélték mártíryi szenvedéseinek emelésére, hogy zsanádok lötték volna le. Mindez perze a reklam kedvéért történt. Lukácsnak tisztelet a mártírkodás, kell hát az üzlet érdekében valamit tenni. Végre szombaton Pap Györggyel együtt bevonult nagy triumphussal az ügyészségre, honnan hasonló nagy derendocziával történt meg az elvonulás — hűsölésre. E szerint hát e nagy, a legnagyobb mártírnak semmi baja. Elbolondított népe dicsőséggel, a liga pedig pénzzel látja el. Domna Lukácsiu pedig mindakettőt egyforma szenvedélyességgel szereti.

— **A Memorandum-pörben** elítelt Coroján Gyula kolozsvári ügyvéd irodáját Polcz Rezső ügyvéd vette át. Corojánt különben, mint az „Ellenzék”-ben már írva volt, az ügyvédi kamara megfosztotta ügyvédi jogainak gyakorlásától.

— **Pályázati hirdetmény.** A m. kir. államasutak igazgatósága az államas-

utak részére 1894. év végéig szükséges 800 q. csepű és 900 q. jute-fonal és a következő 1895. évben szükséges 1000 q. csepű és 1800 q. jute-fonal szállítására pályázatot hirdet. A pályázni kívánók ajánlataikat f. évi aug. hó 31-én déli 12 óráig adják be a m. kir. államasutak anyag- és leltár-beszerezési szakosztályához Budapestben. Bővebb felvilágosítást nyerhetni a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara irodájában (belmonostor-utca 12. szám alatt.)

— **Színház.** Szombaton és tegnap nemcsak a cizimél fogva, hanem magát a darab értékét is tekintve igazán „2” darab került színre. Vendrei F., színházunk kedvelt komikus a takolta össze, hogy 2 órán át a közönséget szórakoztassa. Az első és második felvonásban sikerült is neki valamennyire a közönséget felvillanyozni, — hanem a harmadik és negyedik felvonással aztán kánikulai kifejezéssel élve, leforrázott minden hatást. Szereplők elég jók voltak, kivéve Láng Etelt és Hegedűst, kik azt hitték, hogy a vasárnap délutáni közönségnek játszanak.

— **Nyári színház.** Lauff Makróczy által magyarosított bohózata a Bolond gondolat, egyike a legjobb német bohózatoknak. A midőn Budapest színekerült, a fővárosi sajtó egyhangú dicsőrelt fogadta. Színházunkkal a tipikus örmény házaspárt Vendrei és Krasznayné, a budapesti operette primadonnát Sipos Etel, az ideges muzsikust Hegedűs, a kotnyeles inast Pusztay, az unokaöccsét Megyeri játszá.

— **Rombolás a főtéri templom körül.** A városi tanácsot ma a következő hirdetményt kaptuk: Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1894-ik évi június hó 22-én 154—1884. kgyz. szám alatt elhatározta, hogy a főtéri rom. kath. templom körül még fennálló két mészárszéknek a m. kir. Curia által 1213—1894. polg. szám alatt hozott jogervényes határozattal megállapított 41858 ft 06 kr. kártalanítási árát, a mennyiben ez a kisaátításra gyűjtött alaptól fűződhet nem volna, a város tulajdonát képező és eladásra fensőbb hatóságilag már engedélyezett kabalapataki erdő vételárának egy részéből fogja földőzni; addig is azonban, míg a kabalapataki erdő vételárának hozzá lehetne jutni, közgyűlés megbizta alólított Tanácsot, hogy a kártalanítási áról még hiányzó 36000 ftot előlegezz az új honvédelmi lakatany építésére folyó 370000 ftos kölcsönből, annak idejében pedig a kabalapataki erdő vételárából a kölcsönveti összeget a honvédelmi lakatany építési alapnak térítse vissza. E határozat ma jelen szám alatt a városház elnöktel 9. 10. sz. szobájában közszelére kitétetett, a hol azt az 1886. XXI. t. czikk értelmében a hivatalos órák alatt minden adózótól városi polgár megtekintheti és az ellen esetleg felebbeszéssel élhet. Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának, 1894. júl. hó 3-án tartott üléséből. Albach Géza, s. k. polgármester.

— **A gyümölcs-piacz** vizsgálatára hívjuk fel a hatóság figyelmét. Immár az ország több részében fordult elő kolera-szerű betegség, a mi ha még nem is ázsiai kolera, de az óvatosság még sem fölösleges. A kolozsvári piacot mostanság sok rossz korai éretlen gyümölcsecel árasztják el, a mit az alsóbb néposztály különösen, szörnyű étvágyal fogyaszt s a mely miatt igen könnyen kitörhet az esetleg lappangó járvány.

— **Kolozsvár új főmérnöke.** Bély Ákos gróf főispán Pocz Mihalýt nevezte ki Kolozsvár város főmérnökévé. Az új főmérnökben a város kitűnő erőt nyert s a városi hatóságra váró nagyobb szabásu

mérnöki műveletek bizonyára a főmérnök vezetéssel kedvező megoldást fognak nyerni. Az új főmérnök már hozzáfogott a csatornázási műveletekhez és eddigi munkássága már megnyerte az illetékes körök elismerését.

— **Nyilvános köszönet.** Zilahy Gyula budapesti színművész a Székely-Udvarhely és a Homoródi gyógyfürdő rendezett művésztalálkozója 35 ft 75 kr. a lövétei tüzérszolgálat részére engedélyt, e nagylelkűséget a tüzérszolgálat nevében köszönettel nyilvánított. Székely-Udvarhely, 1894. évi július hó 23-án. Ugron János, alispán.

— **A lövétei tüzérszolgálat részén.** Udvarhelyvármegye alispánjánál adományoztak: Dessewffy Sándor csanádi püspök 50 ft, Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspök 5 méltósága 25 ft, gróf F. leki Árvéd, Konecsa 100 ft, br. Szentkereszti Irén, Kelemenke 5 ft, Gyulafehérvári v. ref. püspök 30 ft, dr. Bálint Gábor Kolozsvár 2 ft, Márton Lajos Battonya 4 ft 40 kr, Lonovics Gyula Domegyháza 5 ft, Boldizsár. tanító Nográd-Szakál 1 ft, Scheslyén Mihály Tencsén Teplicz 5 ft, Zilahy Gyula nemzeti színházi művész 2 jótékony célú estélyének tisztá jövedelme 35 ft 75 kr, dr. Bacon József Segesvár 15 ft, N. S. Tengeliez 1 ft, dr. Orbányi Ede Szarvaskút 4 ft, Walsér-féle tüztőlőszér részvétel-társaság Budapest 25 ft, Egyetértés kiadóhivatala Budapest 6 ft, Feszty Lajos Ig. Fűred 2 ft, gr. Haller János Hévíz 19 ft, dr. Vályi Gyula Kászon-fűrdő 5 ft. Összesen 336 ft 15 kr. További Zeyk Gábor Diósd 1 zsák gabona; mely küldeményeknek átadását ezennel halás köszönettel nyugtáztam. Székely-Udvarhett 1894 évi július hó 24-én. Ugron János Udvarhelyvármegye alispánja.

— **Gyászhir.** Zakariás Lászlóné született Lukács Mária Erzsébetvárosban meghalt.

— **Szomorú jelentés.** Özv. Makfalvi Vass Zsigmondné, szül. Séra Amália, gyermekei: Makfalvi Vass Jolán és Makfalvi Vass Zsigmond kir. törvényszéki albiró, melyek megszorodott szívvel jelentik, hogy a forrás szeretett jó fiú, testvér és rokon dr. Makfalvi Vass György orvos f. hó 27-én reggel 2 órakor, életének 29-ik évében, hosszas szenvedés után megsejnt élni. Hált tetemei f. hó 29-én d. u. 5 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a felette tartandó halotti imát után, külmagyar-utca 36. sz. a, levő anyai háztól a közös sírkertbe kikisérteni. Kolozsvár, 1894. július 27. Béke poraira.

— **A Kossuth-szobor javára.** Sepső-Szentgyörgyön, 1894. évi augusztus hó 4-én a Budapest felállított „Kossuth-szobor javára, Kelemen Lajosné védnöksége alatt a Központi Szálloda kerthelyiségében táncszertélyt rendeznek.

— **Sándor János,** k.-k. külföldi főispán, hogy tekintélyt emelje, kamarási méltóságot folyamodott. A szükséges ösöket a Tiszák fogják liferálni. Búszka lehetsz ok kiküldül.

— **Lónhárt Ferencz aranymeseje.** Teljes csendben minden zajosabb ünnepség nélkül folyt le ma Gyulafehérváron Lónhárt Ferencz, erdélyi római katolikus püspök lelkészségének ötvenéves jubileuma. Az agg főpap, a ki most hetvenötödik évében van, maga kérte papjait, hogy mellőzzenek minden óvációt s ha akarják, csak napi szent miséjökben emlékezzenek meg róla. A jubilás — mint nektik írják — szombaton reggel fényes segédlettel ünnepélyes misét pontifikált. Tíz órákor kezdődött a küldöttségek fogadása. A tisztelt sorában megjelent az izraelita hitközség küldöttsége is. Az ünnepelt püspök 1819. október 3-án született Nagyágon, bányászcsaládból. Szorgalma már kiskorában magára vonta Kovács Antal plébános figyelmét, a ki atyjának korai halála után anyagi segélyben

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. július 30.

Egy rettenetes család.

— Angol regény. —

A MOCSÁRON LÉVŐ HÁZ SZERZŐJÉTŐL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

X.

(Folytatás.)

(24)

Jankának még mindig volt egy kis reménye. Az ablak mellett ült; felállott és kidugta a fejét. Igen, a perron végén St. Rhadegund Jimmet látta a vonat után szaladni. A nélkül, hogy Janka egy szót sem szólt volna, nézte őt — és engedte magát általa láttatni. Jim oda szaladt. Midőn szinte annak a kocsinak az ajtajához érkezett, Janka inett a szolgálát kész kalauznak, hogy nyissa ki az ajtót.

— Ez az ur hozzánk tartozik — mondá.

Az ajtó kitért. És az Izsákon ur rettenetes bosszúságára St. Rhadegund Jim, az a szép fiatal ember, a kit Izsákon urnak már volt alkalma Janka mellett látni, lihegve mosolyogva kimondhatatlan boldogan dőlt le a szemben levő ülésre.

Izsákon ur elszápadt mérgében. Ő ritkán jött ki a türelméből midőn valami komoly dolog volt a koczán, de most igazán elvesztette a türelmét. A helyéről felugorva kilépett a perronra, mielőtt a kalauznak ideje volt az ajtót bezárni, még azt is elfelejtette, hogy bucsuzásul kalapot emeljen Jankának, s amint a vonat lassan az állomásról kimozdult ő eltűnt a perronról.

Abban a pillanatban midőn Janka ezt a merész dolgot ily jó sikerrel keresztült vité, az a tudat fogta el, hogy ez által az egyik kellemetlen helyzetből csak azért szabadította ki magát, hogy egy másikba rohanjon. A helyett, hogy Izsákon urral legyen egy hosszas téte a téteje, St. Rhadegund Jimmel éppen egy olyan hosszú négy szemközti beszélgetésnek tette ki magát.

— És a mint a szemben levő ülést elfoglaló szép ifjura nézett, aki a sorsnak iránta való kegyességén nyíltan örült, Janka szinte azt kezdte kívánni, hogy bár az előbbi utatársát tartotta volna meg.

— Tehát komolyan értette — amit ma reggel mondt? — kérdé Jim lassu hangon.

— Mi volt az? — kérdé a leány, a nélkül, hogy reá nézne.

— Az, hogy valahányszor vele látom, akarata ellenére történik az.

— Oh, igen, azt komolyan értettem!

— Azt gondolja, hogy még ezután is lesz bátorsága magát győttörni?

Janka nyugtalanulak látszott az a gondolat villant meg az agyában, hogy a saját családjától mit fog szenvedni ha Izsákon ur nem alkalmatlanodik neki többet.

— Nem tudom — mondá.

A Jim sugárzó arca kisé elborult.

— Nem tudom egészen megérteni ha vajjon kívánja-e, hogy felhagyjon magával vagy nem! — kiáltá Jim türelmetlenül.

— Én sem tudom, válaszolá a leány.

A Jim arca még sokkal komolyabb lett.

— De ha nem volt egészen bizonyos benne, vajjon nem volt e merészség azt tenni a mit —

— Hogy magát behívtam?

— Éppen ezt gondoltam! Mert lássa, természetes, hogy ez a tette azt a gondola-

tot ébresztette fel bennem — azt a gondolatot — hát tudja, mindenféle gondolatot. A többek között azt, hogy engemet talán egy kicsit jobban szeret egy kissé arább fészkelődött az ülésen, hogy éppen szemben volt a leánnyal és sétatálcájának a hegyével a szőnyeg mintáját rajzolgatta.

— Oh, az bizonyos! — mondá Janka. De az a pillanat, melylyel az ifjú hirtelen ránézett, és midőn úgy találta, hogy annak az arca olyan nagyon közel van az övéhez — zavarba jött és elpirult.

— Tehát jobban szeret engem, mint őtet? De talán ezzel nem sokat mondok.

— Nem — azzal nem sokat mondok.

Jim ismét lehajította a fejét.

Jankát pedig olyan sajátságos érzés fogta el, a melyt még eddig egy férfinak a közelléte sem okozott neki soha, tehát visszahúzódott a szegletébe és hallgatott.

Jim egy párszor köszörlött a torkát, mielőtt ismét beszélni kezdett.

— Gondolja, hogy valaha lehetségesnek fogja találni, hogy engemet jobban szeressen mint azt?

— Jobban „mit” vagy „kit?”

— „Jobban mint azt” — azzal nem sokat mondok!

— Oh, ne kérdezze tőlem, ne kérdezze tőlem! Ha tudná, hogy én mostan milyen borzasztóul el vagyok gyötörve, akkor nem intézne ilyen kérdéseket hozzám!

Ámbár azt a választ szelid rendutasításnak is lehetett volna venni, Jimmet az egy cseppet sem hitűtötte le. Meleg részvétellel nézett fel reá, és az ülésen egy kicsit közelebb húzódott hozzá.

— Borzasztóul el van gyötörve! Szegény leány!

De ha csak azért az emberért van baja, azt mihamar lerázzuk a nyakáról.

Az az érzés, hogy végre biztosított magának egy hallgatót, a ki teljes részvétellel osztozik az Izsákon iránti ellenszenvében, új éleltséget öntött Jankába, és közlékeny nyílt tette.

— Oh, — mondá — maga nem érti! Mindnyájan azt akarják, hogy menjek hozzá — mindnyájan! Tényleg, atyám, anyám és a testvéreim — mindnyájan egész bizonyosra veszik, hogy azt kell tennem!

— De nem kényszeríthetik arra, hogy akarata ellen menjem férjhez.

— Oh, azt hiszi? — Ha maga leány volna és szegény és egy férfi jönne a ki gazdag és azt mondaná:

— De én is gazdag vagyok! tört ki Jim.

— És akkor észre vette, még mielőtt a leány megrettenve vissza húzódott volna, hogy milyen elhamarkodottan beszélt, felugrott s a másik ablakhoz ment — és ott leült. Egy pillanat múlva ismét felugrott, mert érezte hogy valamire ült. Az Izsákon ur szegény megvetett rózsáit nyomta össze.

— Oh, mennyire sajnálom! — nagyon sajnálom! Nézze mint csináltam!

— És nagyon örülve a tárgyaltotatásón, a roncsolt rózsákat Jankához vitte megtekintés végett.

— Nem tesz semmit — mondá a leány közönyösen, dobja ki az ablakon.

Jim vad gyönyörrel engedelmeskedett. A kocsi másik oldalán az üveget leeresztve fiatal karjának egész erejével dobta ki a virágokat és aztán rögtön vissza ment Jankához.

— Ha én hoznék magának virágokat, azokat is eldobná? — kérdé komoly hangon.

— Oh nem!

Jim habozott, Jankára nézett, izgatottság jeleit látta a modorában, melyet magára nézve kedvezőleg magyarázott és egészen közel menve hozzá azt kérde;

— Ha én kérném meg, hogy jöjjön hozzám feleségül, mit mondana?

— Természetes, hogy azt mondanám, hogy „nem megyek” válaszolá a leány.

— De halgasson ide! Maga nem érte olyan ellenszenvet irántam mint azon zsidó iránt — ennyit már beismert és ha „igen” mond nekem, rögtön megszabadítja magát az egész családjától. Mert ha már egy férfinak a jegyese akkor világos, hogy nem várhatják magától, hogy a másíknak is lekösse magát. Ők azért akarják, hogy maga ahoz az emberhez menjen férjhez, mert ő gazdag. Én nem gondolom, hogy valaha olyan gazdag legyek mint ő, mert mi fiuk négyen vagyunk; de azért elég jó vagyoni állapotba leszek; és én keresztény vagyok, és husz esztendővel fiatalabb nála!

— És — és — de ne haragudjon reám amiért azt mondom — olyan szépen eltitkolom mind ez ideig — úgy-e, hogy még maga sem tudott róla? — de lássa én magát nagyon szeretem, éjjel nappal mindig magáról gondolkozom!

— És ha nem dicsérem magát, akkor valami hibát igyekszem magában felfedezni, és azért szídom — csak azért, hogy magáról beszélhessek — oda jutottam, hogy nem tudok másról beszélni.

— Hangja midőn beszélt szenvedélytől vibrált. A leány felé hajolt; szeméből olyan fény sugárzott, melyet nincs olyan nő a ki meg ne értett volna. Janka mélyen meg volt hatva. Szép halvány arca bájosan vonaglott, amint a kezét kinyújtotta mintha el akarná őtet háritani.

— Ne, oh, ne beszéljen így hozzám — mondá, majd nem suttogó hangon. Éppen most nem tudom elviselni!

(Folyt. köv.)

rácsosított. Miután a gyulafehérvári pap-
benedikt elvégezte, a bécsi Pazmaneumba
ment, ahol a magyar ifjak irodalmi egy-
esék élnek. Theologiai, tanulmányait
jól sikerrel elvégezvén, 1844. július
2-án Kovács Miklós erdélyi püspök ál-
dószentelte, s a fiatal pap primiciáját
nagyra tartotta. Nagy késztetése révén
nemcsak bejutott a püspöki irodába, a hol
Haynald Lajos püspöksége alatt is meg-
maradt, 1852-ben püspöki titkár, 1857-ben ol-
dal melletti kanonok, 1861-ben az apácza-
elöljáró igazgatója lett. Haynaldot két
éven Rómába is elkísérte s uti tapasztalatait
az uti jegyzetek* czim alatt ki is adta.
1864-ben, mikor Haynald lemondott az er-
délyi püspökségről, kolozsvári plébánosnak
választották, s tíz évig maradt a kolozsvári
plébánosság kedvelt főpapja, 1882-ig nagypre-
sbi s a szentszék elnöke volt s ebben az
éven Fogarasy Mihály halála után erdélyi
püspökké nevezték ki. Az erdélyi egyházme-
ggyűlésen élén nagyon sok jótét által tette magát
emlékessé s százezer forintnál többet köl-
telt jótékonycélokra.

— **A kolozsi állami kisdudor-
vati** mint az „Ellenzéknek” írják: két és
fél hónapi fáradozás után tegnap tartott
meg a vizsgaszerű ünnepély. Az ünnepélyen
Kolozs polgármestere elnökölt. Az érdmény
száma meglepő volt. A kicsiny igen szépen
szabották, szavaltak és játszottak, külön-
ben a szavaltak, az aratójáték, mely igen sikerült.
Mindenkéért a dícséret az állami óvónőt il-
lő, a ki e rövid idő alatt annyira begya-
korolta a kis gyermekeket, hogy a követel-
ményeknek mindenben pontosan megfelelt.

— **Védőoltás.** A városi tanács kö-
vetkező hirdetményt adja ki: A lépfene és
vérszorbáncz ujjában az ország egyes vidé-
kein az előző évekhez képest sokkal nagyobb
mennyben kezd terjedni, minek oka főleg ab-
ban keresendő, hogy az említett állati be-
betegségek ellen való védekezés szempontjából
kiválóan jó sikerrel alkalmazható védőoltások
még mindig nem vették kellőleg igénybe.
Ugy állategészségügyi valamint közgazda-
sági érdekek szempontjából is igen kíván-
almas lévén a szóban levő ragadós betegségek
előfordulásának és tova terjedésének minél ha-
tályosabb módon való megakadályozása: föl-
írjuk az érdekelt gazdálkodóknak, hogy az
újult védőoltásokról idején gondoskodják.
Kolozsvár szab. kir. város tanácsának 1894
július 27-én tartott üléséből. (Albach Géza
polgármester.

— **Lukács Béla miniszter itt-
hon.** Zalathnáról írják az Ellenzéknek: Jul-
30-án érkezett városunkba Lukács Béla kir.
miniszter családjával együtt a délelőtti órák-
ban a zalathnai urnók hosszú kocsiro-
sával Dologh Jánosné vezetésével a
család elé, vivén egy virágcsokrot, —
10 órakor történt a bevonulás, — a város-
ban felállított diadalkapunál az összes tiszt-
viselő s a polgárok riadó éljen kiáltásokkal
fogadták a minisztert. Itt Csiky János főesp.
pléb. üdvözölte. Ezután a fehér ruhákban kö-
rül álló kis lánysergekből (Stafkovics Stefania
háas gyermeki szívből szólott s nyújtott egy
virágcsokrot a miniszternek, mint a kiről
ők jót jót, szépet hallanak beszélni naponta
az újságtól. A miniszter meglovagolt, válaszolt,
megköszönve a nagy közönség ragaszkodásá-
nak ilyen nyilvánulását. Esti 9 órakor fá-
lyás zenét rendeztek mely alkalommal Fe-
renczy István ev. ref. lelkész szívből jött
hangon tolmácsolta a lakosok tisztelét és
hálóját, felmentvén a miniszternek többira-
nyú olyan intézményeit, melyek Zalathna fej-
lődését is eszközlik. A miniszter ez alkalom-
mal is nem politikai, hanem tapasztalatokban
gazdag, bölcs oktatással bocsátotta el a be-
léltatlan néptömeget, mely szakadatlanul él-
tette a minisztert és családját.

— **Turin város Kossuth-erek-
lyeje.** Kossuth fiai Turin városa iránt való
hálójuk jeléül a város törvényhatóságának aján-
lataik föl a budai honvédszobor kis e. üst más-
olatát, melyet a magyar nők ajándékoztak Kos-
suth Lajosnak. Az értékes ereklye valóban a
legszébb Kossuth-emléke lesz a minden magyar
előtt dícső emlékü Turin városának.

— **Az erdélyi szász egyetemi
ifjak** egy bécsi lap hire szerint a Gusztáv
Adolf-egyesület mintájára szövetséget akar-
nak alapítani, mely távol állva a napi po-
litikától, egyedül a különböző (nagyreszt né-
met) egyetemeken tanuló szász ifjakat és a
külföldön élő erdélyi szászokat közösségbe von-
ná. Helyi csoportok alakulásának s ezek a cso-
portok évenként közös gyűlést tartanak
melyen a szász népet érdeklő kérdéseket tár-
gyalnak. A szövetségi elnökség szerkeszte-
né a szövetségi lapot, mely az egész szász
nemzetiség lapja lenne. Az előzményeket a
Kolozsváron tanuló szász egyetemi hallgatók
intézik s az idén már megtartanak a szer-
vező gyűlést is Szász-Régenben,

— **Dr. Csernatony Cseh Ká-
roly.** közegészségügyi felügyelő — mint
Kézdivásárhelyről távirják lapunknak — szom-
baton meghalt 58 éves korában. Temetése
július 30-án délután 4 órakor lesz Alsó-Cser-
natonban. Csernatony Cseh Károly dr. szül-
lett Alsó-Csernatonban, Háromszék-várme-
gyében 1838-ban, 1847-ben a kézdivásárhelyi
katonai nevelő-intézetbe került és ott tanult
1849-ig, majd tanulmányait folytatta Szepi-
Szentgyörgyön, Brassóban s Nagy-Enyeden.
1863-ban a pesti egyetemre került, 1870-ben
orvos lett. 1872—75-iki országgyűlésen Há-
romszék-vármegye kézi-yrbai területét kép-
viselte balközéppárti programmal. 1877-ben
zalatnai bányorvos, majd 1880-ban gyar-
kóli orvos lett Kézdivásárhelyen és 1885-
ben közegészségügyi felügyelő Budapesten.
Dr. Cseh Károly az irodalmi téren is szép
sikerrel működött. Irt különböző lapokba,
továbbá több önálló mű jelent meg tőle.

— **Törvényszéki kinevezések.**
Az igazságügyminiszter Boér Géza dr. ko-

lozsvári kir. törvényszéki joggyakornokot Ko-
lozsvárra, Gáspár Lajos kolozsvári kir. tör-
vényszéki joggyakornokot a dési kir. tör-
vényszék, Gáspár Miklós dési kir. törvén-
széki joggyakornokot az algyógyi, Pánczél
Zsigmond marosvásárhelyi kir. törvényszéki
joggyakornokot a körösbányai kir. járásbíró-
sághoz aljegyzökké nevezte ki; Lázár Emil
dési kir. törvényszéki aljegyzőt a kolozsvári
kir. törvényszékhez, Székely Ferencz algyó-
gyi kir. járásbírósi aljegyzőt a dévai, Har-
math Jenő szabadkai kir. törvényszéki al-
jegyzőt a betlehemi kir. járásbíróshoz he-
lyezték át.

— **Erdőszéki kinevezések.** A
földmívelésügyi miniszter Kelemen Már-
ton a kolozsvári erdőigazgatósághoz, Pirk-
ner Ernő, a gödöllői erdőhivatalhoz erdő-
mesterekké; Horváth Bélát a kolozs-
vári erdőigazgatósághoz kezelő főerdészé,
Fekete Ferenczet a kolozsvári erdőigazga-
tósághoz, Gegesi Kiss Ernőt a marosvásár-
helyi erdőgondnoksághoz, erdészékké; a
következő erdőgyakornokokat: Kovács Pált a
sepsi-szt.-györgyi erdőhivatalhoz, Barta Abelt
a besztzercei erdőigazgatósághoz, Almásy
István a sepsi-szt.-györgyi erdőhivatalhoz,
Toth Miklós erdőszámítást a csikszendrői
erdőhivatalhoz erdőszelölteké; Békó Alber-
tet a szászsebesi erdőhivatalhoz, Biloveczky
Bélát a szászsebesi erdőhivatalhoz, II. oszt.
erdőgyakornokká nevezte ki. A következő II.
oszt. alerdőfelügyelőket: Sziklay Emilt a n-
szabonni erdőfelügyelőséghez I. oszt. alerdő-
felügyelőkké; Kögl Árpád erdész Szom-
hathelyre alerdőfelügyelővé; Balogh Miklós
számítást a sóvári erdőhivatalhoz erdőszám-
ellenőrré; Braila Illés erdőtisztet a lugosi
erdőigazgatósághoz nevezte ki.

— **Fonográf a törvény előtt.**
Egy londoni ház lakóinak nyugalmat nagyban
zavarta szomszédos gyár gépeinek zugása, zaka-
tolása. A lakók megbízatásból Tompson, a híres
londoni elektrotechnikus bejárta a ház összes
lakásait s fonográfal felfogta a gépek lármáját.
Erre a lakók bepanaszolták a gyártulajdonost s
a tárgyalás napján a bíró elé vitték a bizonyí-
tási eszközt a fonográfot. A hengereket meg-
iditották s egyszerre olyan zugás zakatolás töl-
tötte meg a tárgyalási termet, hogy a bíró dob-
hártája is veszedelemben forgott. A bizonyítási
eljárás befejeztével a lakók képviselője akart
beszélni, de a bíró intésére elcsendesedett. —
Köszönöm ügyvéd ur, felesleges az ön beszéde,
a fonográf elég hangosan beszélt el, hogy a
panzosoknak igazuk van.

— **Keresztély király kalandja.**
A dán királyllyal érdekes kaland esett meg a
minap, melyet maga beszélt el vig társaság-
ban. Fia, a trónörökös, családijával, a kopen-
hágai cirkuszban volt s neje komornáinak
is megengedte, hogy az előadást megnézzék.
A cselédek azonban még az előadás vége előtt
az erdőn át a carlottenlundi kastélyba siet-
tek, mert a trónörökös család ott akart va-
csorálni. Egyszerre egy mellékutról két egy-
szerűen öltözött férfi akadt utójukba s nyom-
on követte őket. A leányok erre gyorsított-
ák lépteiket. Az öregebb férfi azzal a kér-
dással fordult az udvari gazdasszonyhoz, hogy
a kastélyba valók-e? Ez nyelvelve felelt
vissza:

— Óh igen! De mi köze hozzája? Tö-
rődjek a maga dögával, s hagyjon minket
békében.

A két férfi erre homéri kacajra fak-
adt. A gazdasszony ennek hallatára zavarba
jött s napernyőjét elejtve, vad futásnak eredt.
A két férfit nagyon mulattatta az eset, s
szinleg üldözöbe vették a leányt, a ki akas-
tély őrt hívta segítségül:

— Vigyázzon, két csirkefogó tildöl!

Az ör azonban, a két csirkefogót meg-
lityán, lekapta fegyverét, katonásan tisztel-
gett, s a két idegen egyenesen a trónörökös
pár ebédlőjébe ment, s a gazdasszony nagy
bámulatra leült az asztalhoz, s szívélyesen
üdvözölte a trónörökös családot. A szegény
gazdasszony nem tudott hová jenni szegye-
nében, mikor megtudta, hogy a két idegen —
a dán király és fia, Waldemar herceg volt.

Szerkesztőségi üzenetek.

**Kérjük lapunk gazda olvasóit,
szíveskedjenek az aratásról, a ta-
ka-
m á n y m e n n y i s é g r ől, a k a k o-
r i c z a, r é p a s t b. állásáról lapun-
kat röviden értesíteni.**

B. k. Helyt. Az intézetbe való felvé-
teli értesítést csak a nyíltéri vagy hirdetési
rovatban közölhetjük.

Sz. l. Helyt. A közúti vasut igazgató-
sága elleni panaszát holnap közöljük.

A természetes gyógymód.

Lindewiese, jul. 27.

Valahol osztrák Szilázsiának a Szudetek
fennyei között van egy igénytelen kis falu.
Nieder Lindewiese. Itt élt e század
elején egy közönséges fuvaros vab paraszt,
kit az Isten élcs megfigyelő tehetséggel ru-
házott fel. Mint fuvarosnak alkalma volt a
természet jelenségeit megfigyelni s ezek arra
vezették, hogy a természet egyik legfőbb
gyógyereje a nedves melegben rejlik. Nedves
melegben tenyészik a fa, gyümölcs, bor, vala-
mint a hus és eszt is. Így elmélkedett ő.
Azt mondta továbbá, hogy: „Tiszulász né-
kül nincs gyógyulás.” („Ohne Reinigung keine
Heilung.”) El kell tehát a testből a koránya-
gokat távolítani, vagyis meg kell szüntetni a
betegség okát s akkor a betegség önkény-
t megszűnik. A betegségeket előidéző koránya-
gokat pedig azáltal távolíthatjuk el, ha a
testből a nedveket elvonni törekünk s láz

előidézése által azokat megtámadjuk. Ha az
embert betegség éri, jelentkezik a láz —
mint a mi által a természet a testben elő-
fordult változásokat elnyomni törekszik. Tanul-
ságot vont le Schroth János — mert ő
volt e sváb fuvaros — abból is, hogy a be-
teg ember nem eszik, nem iszik, hanem a
nyugalma keresi. Tehát a természet gyógyí-
tása közben lehetőleg nélkülözi a táplálko-
zást. Mindenkéül azt következtette S c h r o t h,
hogy láz előidézés által, koplatatás és szom-
jaztatással utánozhatja a természet gyógy-
módját. Beállt tehát, mint a hogy őt nevez-
ték „kuruzslónak” s az általa összeállított
gyógymód szerint — a mi különben a ter-
mesztet gyógymódjának utánzása volt — gyó-
gyította a betegeket. Betegénél lázt idézett
elő azáltal, hogy nem adott neki sem enni,
sem inni, csak annyit, a mennyi a test to-
vább tengődéséhez szükséges volt; aztán na-
ponként beburkolta betegét előbb nedves az-
tán száraz lepedőbe és dunnakba s abban
tartotta őket 6—8 óráig, míg a beteg ki-
merülve izadni kezdett 4—5 heti llyenmü
kura után a beteg lesoványodva bár, de tel-
jes egészséggel hagyta el a kúrát, anélkül,
hogy valami gyógyszert vett volna be. Meg-
gyógyult azáltal, hogy a koplatás és izadás
által a betegség oka szűnt meg, illetőleg
távolított el a testből. E gyógymóddal gyó-
gyított ő mindennemü betegséget a tüdővész-
t és szívbajt kivéve. Gyomorbajt, különféle vér-
bajt, borbajt, görvélykört ellen ép úgy hasz-
nálta gyógymódját, mint különféle reumatikus
fájdalmak, daganatok eloszlátása, vagy csont-
törések ellen és 9 tized részben bámulatos
sikerrel.

Hire terjedt Schrotnak, valamint barát-
jának Priesnitz Vincenznek, mivel előbb együtt
végezte gyógymódját, de utóbb Priesnitz el-
pártolt Schrothtól, a mennyiben ő nem tar-
totta szükségesnek a koplatatást s csupán
hideg vízzel gyógyította betegeit, de keve-
sebb sikerrel, mint Schroth. Így lett Pries-
nitz a hidegvíz-gyógymód feltalálója s így
alapította meg ma is fennálló intézetét Grä-
fenbergenben.

Schroth folytatta gyógymódját s olyan
betegeket is gyógyított meg, kikről orvosok
már lemondtak, A „tudós” orvosok nem szí-
vesen nézték a Schroth-féle gyógymódot s
ezek részéről oly kemény megtámadásoknak
volt kitéve, hogy egy pár véletlen balsikere
után fogságba került. De a terjedő gyógy-
módnak már hívei is sokan voltak s Schroth
— kiszabadulván, újabb fényes sikerei után
folyamodott egy nyilvános gyógyintézet fel-
állításáért. Nagy nehezen megkapta az enge-
délyt s így alapította meg 1840-ben a ma
már híres gyógyintézetet Nieder-Linde-
wiesében.

A „tudós” orvosok legnagyobb része
ma is — nem tudni miért — „svindli”-nek
nevezi az egész gyógymódot — s hogy erről
évre mégis jobban fejlődik, tisztán az elért
eredményeknek tulajdonítható. A ki a kúrát
betartja — az feltétlenül kigyógyul. Jönnek
ide a községy által megöröszbített egyének
évek óta gyomorbajban, fejfájásban szenved-
ők, vese és májbajosok, jövenek olyanok, a
kiket a karlszbadi kura évenként át ki nem
gyógyított s a kikről az orvosok már lemond-
tak s mindezeknek kilencztized része teljesen
meggyógyulva távozik, természetesen hosszabb
rövidebb idő után — ha a kúrát be-
tartja.

Hogy a kura betartását annyira hang-
súlyozom, ennek van oka. Mintán ugyanis
annak betartása igen sok nélkülözést és lel-
kierőt kíván, sokan kihágásokat követnek
el: esznek, isznak s azután a gyógyhe-
lyet okolják, ha nem gyógyulnak meg. Lin-
dewiese ugyanis nem luxus gyógyhely, hol a
vendégek a kura mellett jökevény mulatsá-
gokkal tölthetik idejüket. A ki ide jön, an-
nak a legnagyobb nélkülözésekre kell magát
rászánania. Ide a beteg gyógyulni jön és nem
mulatni.

Nem érdektelen egyetnást elmondani
a kúráról.

A kura rendszeren hat hétig tart. Ezen
idő alatt egyedül ital a bor. Vízet egy csep-
pet sem szabad inni. Hetenkint háromszor
30—42 órát kell szomjazni, a mikor termé-
zetesen bort sem szabad inni. Mindenkor
ehető egyedül étel a száraz zsemlye és két-
szersült. Ezenkívül hetenként 5—4-szer lehet
ebédelni közönséges tiszta vízben főtt kását.
Ezek képezik az eledelüket. A hat hét alatt
minden éjjelre bepolyázzák a beteget hideg-
vizes lepedőbe, aztán száraz pokrócba és
dunnakba. E polyában addig marad az ember
míg legalább 2 órát izadt.

Természetesen, hogy a kúrát 6 hétig
nem könnyű kitartani. De ki lehet bírni, csak
akarát és erős elhatározás kell hozzá. Külö-
nösen az első két hét nehéz. Az embert nagy
szomjuság gyötéri, lesoványodik 8—10—12 kilót,
láza van és elyengül. Semmihez sincs kedve.
De a következő hetekben már beletörődik a
test, ugy, hogy nem gondol sem ételre sem
italra s mégis meglehetősen sétákat képes tenni.

Hetenkint kétszer vasárnap és csütör-
tökön a „nagy ivó” napokon, a mikor az
ember meghihatik egy litét bort is, oly erő-
höz és kedvhez jut a test, mintha semmi
baja sem lenne. Ezek a napok valóságos ün-
nep- és örömnapok. Ilyenkor a nagy „Kur-
salon”-ban zene is van, s a vendégek. mint
megannyi Sanyaró Vendélek tánczra kereked-
nek. Jelenleg van itt mintegy 200 vendég,
kötöttük 40—50 nő. Van itt amerikai, chinai,
svéd, angol, lengyel, német s mindenféle na-
tio, a 200 közül mintegy 45—50 magyar,
leginkább gyomor-bajosok. Innen is látszik,
hogy milyen „kittinó” a magyar konyha.
Erdélyből 5-en vagyunk itt. Az elmúlt egy
pár hét óta a táncmulatságokon állandó a
„csárdás” is, a mit magyar nő hiányában
azonban csak 3—4 pár tánczolhat. De meg
van a lelkesítés

A „hunvezit nímek” zenekar azonban

csak egy csárdás nótát tud, de igen szépen
huzza a „Rákóczy-induló”-t. Hálásak is va-
gyunk érte, mert ugyancsak megtapsoljuk
mindannyiszor. Jul. 15-én a k. u. k. I. ga-
logezed zenekara volt itt Troppauból, s ka-
tonazene mellett tánczoltunk. Jól esett hal-
lani, hogy a k. u. k. zenekar egy pár magyar
melódiát is tud; meg is tapsoltuk tünető-
leg. Itt is látszik, hogy csak a magyar tud
lekesülni. Idegen daraboknál alig hangzik fel
egy-két taps, csak a „Gott erhalte” hangjai-
nál lesz sürűbbé, a mikor meg mi tününk zaj-
talanul.

A vidék itt igen szép. Fenyvesek van-
nak mindenütt. S míg odahaza afrikai meleg
van, addig mi itt felső kabátban járunk.

A magyar kolóniában napirenden van
az a kérdés, hogy miért nincs nálunk egy
ilyen gyógyhely? Mennyi szép és alkalmas
hely van nálunk. Erdélyben, vagy az északi
feldőlön lehetne egy ily intézetet alapítani
„Magyar Lindewiese” néven, s nem kellene
hogy pénzünket idegenek közt költjük el.

Csúdlkozunk azokon az orvosokon, a
kik barátai e gyógymódnak — mert hála
Istennek ilyenek is vannak — hogy miért
nem tesznek lépéseket egy ily gyógyhely fel-
állítására érdekében. Dr. Paky Ákos egyet. tanár
az Erzsébet kórház jeles orvosa maga is volt
itt s eredményel használta a gyógymódot;
miért nem kezdeményez ő, vagy bárki más?
Hiszen nálunk, a hol az étkezés épen nem
mondható észszerűnek, annyi gyomor-bajos
van, hogy már ezek megtöltésének egy gyógy-
helyet. Hát még a más bajban szenvedők! És
e gyógymód a legtöbb bajtól megszabadítja
az embert.

Nem valami kedvező egészségügyi vi-
szonyainkon javítani lehetne egy ily gyógy-
hely felállításával is.

Erdélyi.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Vilmos főherczeg halála.

Bécs, jul. 30.

Tegnap délután villámgyorsan ter-
jedt el a hír egész Bécsben, hogy Vil-
mos főherczeg szerencsétlenség közben
meghalt.

Vasárnap lévén, lapok nem jelen-
tek meg s így a közönség nem tudott
biztos információt szerezni a főherczeg
haláláról.

A legkülönbözőbb hírek jöttek
forgalomba,

Eleinte anarkista merényletről be-
széltek, melyet az olasz munkások in-
téztek volna a főherczeg ellen. Csak
a késő esti órákban jött meg a biztos
hír a főherczeg tragikus haláláról.

Vilmos főherczeg egy pár hete a
Bécs melletti Bädenben időzik üdülés
végett.

A főherczeg, ki jelenleg 61 éves,
mindennap ki szokott lovagolni.

Tegnap is rendes sétalovaglására
ndult ki palotájából. Alig haladt egy
nehány lépésnyire, hallotta a villamos
vasut jelző csengettyűjének a hangját.

Kiakarván próbálni, hogy a lova
fél-e a vasutról? egyenesen neki lova-
golt a villamos vasutnak.

A vonat csak 14 napja nyílt meg
s a főherczegnek passziója volt a va-
sutal versenyt futni.

Ezuttal azonban megjárta, mert
mikor a vonat elfutott lova mellett az
annyira megbokrosodtt, hogy a főher-
czeg nem tudta megfékezni s örült vág-
tatásba kezdett.

A főherczeg látva a veszélyt le-
akart ugrani ugyanis lováról, de oly
szerencsétlenül ugrott, hogy egyik lába
beleakadt a kengyelbe s így hurczolta
lova sok ideig a földön.

A kemény kövek egészen össze-
roncsolták fejét, testét, és félholtan
vitték fel nyaraiójába, a hol nemsoká-
ra nagy kínok között kiszenvedett.

A halotti szentségeket nem ve-
hette fel.

A gyászhirre megjelentek: Erzsé-
bet főherczegnő, Jenő, Frigyes, Reiner,
Károly Lajos főherczegek.

A királynak, ki Ischlben van, meg-
táviratozták az esetet.

A temetésre a király is oda megy.

Budapest, jul. 28.

Bécsből Vilmos főherczeg tra-
gikus haláláról még a következőket
jelentik:

Az összetört főherczeg az arra
haladó Neftein br. kapitány és egy vil-

lamos vasuti munkás emelték fel a
földről és a közeli vendéglőbe vitték.

A vendéglőben nemsokára megje-
lent Erzsébet főherczegnő s zokogva
borult az eszméletlen főherczegre.

A főherczeg ekkor pár percze
magához tért.

Az odahívott orvosok agyrázko-
dást konstataáltak, egyszersmind azt is,
hogy a főherczeg állapota remény-
telen.

A feje elől egészen bezuzódott.

A koponyacsont behorpadt.

A hogy a lovat megtudták állí-
tani, hordágyat hozta', s arra feltéve,
óriási közönségtől kísérve vitték Bä-
denbe.

Bécs, jul. 30.

A legújabb hírek szerint Vilmos főher-
czeg legszilajabb és legkedvencebb paripáját
használta ez alkalommal.

Még midőn találkozott a vonattal, oda-
szóltott a vezetőhez, csengessen, hadd lássam,
a lovam fél-e.

A vasut vezetője engedelmeskedett a
parancsnak s elkezdett egymásután csengetni,
s mire a ló megijedt s kétlábára állva pro-
balta a főherczeget levetni.

A herczeg erre megsarkantyuzta a lo-
vát de ez annyira felbőszítette a lovat, hogy
örült vágatásba kezdett s a Hildegard hí-
nál beakart ugrani a folyóba.

Háboru.

Budapest, jul. 30.

Az ázsiai két nagyhatalom a japáni és
china birodalom között kitört a háboru Ko-
rea szigete miatt. A japáni csapatok már be-
hatoltak Koreába, melynek fejedelme China
császárnak vazallusa volt.

A behatolt csapatok Koreában meg-
szállták a király palotáját. A koreai király
most az európai hatalmakhoz fordult segít-
ségért.

A polgári házasság ellen.

Budapest, jul. 30.

Trencsén-, Lipót-, és Turóc evangéli-
kus szenioratusa elhatározta, hogy deputációt
küld a királyhoz, mely deputáció azt kéri
ő felségétől, hogy a polgári házassági tör-
vényt ne szentesítse.

A status titkár balesete.

Budapest, jul. 30.

Márkus Jánost az erdélyi ev. ref. egy-
házkerület igazgató tanácsának titkárát teg-
nap délelőtt Budapesten súlyos baleset érte.
Márkus János ki az egyházkerület pénzügyi
érdekében jött Budapestre s a Romania-szál-
lodában lakott, délelőtt hirtelen rosszul lett,
s egyszerre össze esett.

A megjelent orvos konstataálta, hogy
féloldali szélhűdés érte. A szélhűdés különö-
sen karját rongálta meg. Előbb a klinikára
akarták vinni, de aztán egyik jelenlevő ko-
lozsvári ismerősének közbenjárására a szál-
lodában vették gyógykezelés alá. Márkus Já-
nost, kinek állapota súlyos, haza szállítják
Kolozsvárra.

A dévai tanítóképző új igaz- gatója.

Budapest, jul. 30.

A vallás és közoktatástügyi miniszter
Boga Károly hunyadmegyei kir. segédtanfel-
ügyelőt a dévai állami tanítóképző intézet-
hez, egyelőre ideiglenes minőségben igaz-
gató-tanárrá nevezte ki.

H I R D E T É S E K.

Sz. 1686—1894.

662. (1—1)

Hívt.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy az sz.-udvarhelyi ev. ref. főtanoda végrehajtónak Béres Zsigmondné, Szász Krisztina végrehajtást szenvedett elleni 250 frt tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az oklándi kir. járásbíró területe levő recsenyédi 295. számú tjkvben foglalt A + 12.1. hrsz. kert 15 frt, 16.1. hrsz. faház 400 frt, 17.2. hrsz. szántó 8 frt, 356.2. hrsz. szántó 5 frt, 376.2. hrsz. szántó 22 frt, 390.2. hrsz. szántó 13 frt, 573.2. hrsz. szántó 6 frt, 575.2. hrsz. kaszáló 2 frt, 1108.2. hrsz. szántó 6 frt, 1172.2. hrsz. kaszáló 8 frt, 1181.2. hrsz. kaszáló 2 frt, 624.2. hrsz. erdő 10 frt, 1213.2. szántó 21 frt kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi Szeptember hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Recsenyéd község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési ár alul is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésének 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Oklándon, 1894. évi július hó 7-én.

K A R L, kir. aljbíró.

ELADÓ

EGY SZÉP NAGY HÁZAS TELEK

Kolozsvárt, külközép-utca 62. sz. alatt.

Az újonnan épített ház áll 4 szoba és konyhából, jó pinzével, a tágas udvaron fás-kamarával, kitűnő kúttal s gazdasághoz alkalmas, kevés költséggel jó karba hozható csűrrel.

Az épület 12 évi adómentességgel bír.

Tudakozódhatni ugyanott a tulajdonossal.

646. (2—3)

Csucsai első minőségű

hasáb bükkfa, nem usztatott.

Egy vagon 100 métermázsza Kolozsvárt, házhoz szállítva 64 frt, Csucsán helyt 42 frt vagonba rakva.

Megrendelhető CSUCSÁN, akár KOLOZSVÁRTT:

a kolozsvári hitelbank s társai csucsai faüzletének utódánál.

(Csucsáról rendelve 10 frt előleg küldendő.)

600. (12—x)

GÁL SIMON,

„Korona” vendéglő.)

H I R D E T É S.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Cognacot, szilvioriumot és seprő pálinkát felhalmozódott nagy készleteim miatt **mától kezdve** a lent felsorolt jelentékenyen leszállított árakon fogok kiszolgáltatni, u. m:

Valódi Szerémi Szilviorium 1 l. 80 kr. palaczk nélkül.
„ saját főzetű Ó seprő pálinka 1 l. 1 frt 60 kr. „ „
„ Uj seprő pálinka 1 l. 1 frt 10, kr. „ „

Francia Cognac eredeti töltésű palaczkokban:

7/10 üveg 2 frt 50 kr.

35/100 „ 1 „ 40 „

Erséti töltésű Világosi Cognac:

7/10 üveg 1 frt 60 kr.

35/100 „ 1 „ 85 „

Egyben ajánlom 1¹⁰ és 2¹⁰-des utazó üvegcsékben forgalomba hozott **Cognac-, szilviorium-, seprő- és likör-árúimat** 30 és 40 kr. között váltakozó árakon, valamint legjobb minőségű **tiszta és valódi boraimat.**

ELÁRUSÍTÓ HELYEK:

Belközép-utca 21. sz. (Korbuly-féle ház.)

Széchenyi-tér 2. sz. (Székely-palota.)

Belmonostor-utca 12. sz. (Kiss Sándor-féle ház.)

Külközép-utca 58. sz. (Dombrovsky-féle ház.)

Tisztelettel:

652. (3—6)

KÁHAN NÁTÁN SAMU.

A SZÉKELYFÖLDI ÁSVÁNYVIZEK PÁRATLANJA!

„RÉPÁTI”

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

emésztési és vizelési nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyuladós hólyag- és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint páratlan élvezeti italt a „répáti” ásványvizet minden céltudatos elfoglaltan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható Kolozsvárt főraktáron:

Segesváry és Társai uraknál,

az ásványviz-kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

GYÖRGY JÓZSEF,

[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

667. (1—*)

Egy nagy üveg 10 kr.

A székelyföld legzénsavdúsabb, legkellemesebb ízű és legolcsóbb savanyuvize a

„BAROSS-FORRÁS”

kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál. Gazdag szénsav tartalmánál fogva a **bornak ízét kellemessé teszi** és színét nem változtatja, miért is a vendéglős uraknak „Spritzer”-nek különösen ajánlatik.

Újabb orvosi bizonylatok a „Baross”-forrásról:

Az erdővidéki „Baross Forrás” név alatt nájában forgalomba hozott ásványvíz egyike hazánk legtöbb szabad szénsavat tartalmazó forrás termékeinek. A víz tiszta, átlátszó üledék és mellék íz nélkül való, igen kellemes és töltő élvezeti, járványos időben kitűnő étrendi itál. Gyógyhatása a légutak és tápcsatorna; de különösen a húgyszervek idült hurutos bántalmainál érvényesül. A víz töltése, dugaszolása és kiállítása tiszta, czélszerű, lifogástan.

Kolozsvárt, 1893 április hó 10.

Dr. Purjez Zsigmond s. k., egyetemi tanár.

„Baross”-forrás stb. kellemes üdítő s kiváló gyógyhatású ásványvíznek tartom a „Baross”-forrás stb. Kolozsvárt, 1892 július hó 15.

Dr. Fabinyi Rudolf s. k.,

a kir. tud. egyetem vegytani intézetén k. igazgatója.

A „Baross Forrás” savanyu vizet kellemes ízű hatásától fogva a légző és emésztő szervek és a húgylólyag hurutos bántalmainál kitűnő eredményt nyújt. Izgatottságot, vértörlést nem okoz. Igen gazdag szabad szénsav és gazdag vastartalma miatt tisztán vagy borral keverve rendkívül kellemes, üdítő savanyuvíz. A víznek külső kiállítása, dugaszolása teljesen megfelel a mai kor kívánalmainak, a forrás és kezelési tisztaságáról különben a nyár folyamán személyesen is meggyőződtem.

Kolozsvárt, 1892 december hó 21.

Dr. Nappendruck Kálmán s. k., városi orvos

380. (28—30)

Járványok s főleg kolera veszély idején kitűnő préservatívum.

KIZÁROLAGOS RAKTÁR:

Kónya Sándor fő- és fiók-üzletében.

Egy nagy üveg 10 kr.

„THE GRESHAM” ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz

József-tér 5-6.,

a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse

1. sz. alatt,

a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. évi június 30-án Frk. 117,550.797—

Évi bevétel biztosítások és kárból 1891.

évi június 30-án 20,725.259—

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződése s visszavásárlások után a társaság fennállása óta (1848.) 249,311.449—

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál 61,372.000—

értékig nyújtottak be ajánlatok, miáltal a társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke 1,728,184.555—

értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynökök urak és az erdélyi vezérügynökség

Kolozsvárt, Belső-utca 5., 7. sz. 7 (65—x)

BORSZÉK Csikvármegye, Erdély.

Elsőrangú gyógyfürdő 900 méter (2750 láb) magasságban, beláthatlan ősfenyveseknek alsóbb szertevezetektől mentes régiójában.

Borszék gyógytényezői: havasalji klímája, tiszta, ozdus levegője páratlanul gazdag bőséggel; kitűnő gyógyerejű vasas- és más vegyi összetételű borviz-ivókutai, számtalan szénsavas hideg lódog-fürdői, vasas lápfürdők, szénsavas melegített kádfürdők, fenyőlevél fürdők, jól berendezett hidegvíz-gyógyintézet, masszázs és villamozás.

Borszék a hazai és külföldi orvosi tekintélyek által javallva van: mindennemű vészegénységnél, sápadt-kórna, gyomor- és bélbántalmak, emésztési zavaroknál; a vese és hólyag idült bántalmainál; tudóvésztes testalkatuaknál föllépő száraz köhécseles, vérköpés, tudócsucs-hurut, idült hörög és gége-hurut ellen; idegbajoknál, női betegségeknél; tulhízás, scrofula, rheuma, köszvény ellen, izzadmányok felszívódására és úgy is, mint hatalmas, edző, erősítő.

Borszék kitűnő üdítő hely.

Egyetlen fürdő sem dicsekedhetik közel és távolban annyi kellemes kiránduló helylyel, mint „Borszék.”

Borszéken a fürdőidény kezdete június 15-én s vége szeptember 15-én.

Utazás Borszékre: A borszéki fürdővendégek szállítását gyors-kocsi vállalat eszközli, melynek kényelmes fogatai az újabban kötött szerződés értelmében a szász-régeni vasuti állomástól Borszékig és Borszékről vissza Szász-Régenig egy nap alatt, váltott lovakkal meghálás nélkül szállítják a vendégeket. — E gyorskocsik július 1-től augusztus 31-ig (fürdőidény) még vendég hiányában is naponta közlekednek.

A június 15—30. és szeptember 1—15. (elő- és utóidény) szintén a gyorskocsi-vállalat van a vendégek szállítására kötelezve.

A gyorskocsikra (egyes ülés vagy egész kocsi) előjegyzést tehetni vállalkozóknál.

Levél és sürgönyezim: Miklós Görög Szász-Régen.

Viteldijak szabályozvák.

A világhírű borszéki víz modern töltő-gépek által fölfogva, dugaszoltatva, őserje teljében hozatik forgalomba.

A borvizre vonatkozó megrendelések **Lázár és Verzár** céghez **Brassó** intézendők, mint kizárólagos elárusítókhoz, mely cég a rendelményeket a borszéki és helyi raktárakból készséggel, jutányos áron kiszolgáltatja.

Magánosok kisebb megrendeléseit alantírt igazgatóság is teljesíti.

Minden megkeresésre prospektussal, kimerítő értesítéssel szolgál az igazgatóság, vagy Dr. Szilvássy János fürdőorvos.

Posta és távirda helyben.

Borszék, 1894. évi május hó.

480. (13—15)

A fürdő és üzlet igazgatósága.